

Od redakcji

W imieniu zespołu redakcyjnego „Prawnych Problemów Górnictwa i Ochrony Środowiska” pozwalam sobie przedstawić Szanownym Czytelnikom kolejny numer naszego czasopisma. Ukazuje się on w szczególnym okresie, gdy podejmowane są próby urealnienia oceny merytorycznej czasopism naukowych. Niestety, na razie nastąpiło to w sposób poniekąd automatyczny, stąd zmniejszenie punktacji niemal wszystkich periodyków, które „awansowały” w ostatnich miesiącach. Co więcej, nie podano jakiegokolwiek merytorycznego uzasadnienia dokonanych zmian. Redakcja zamierza zdecydowanie dążyć do wyjaśnienia podstaw „nowej” punktacji. Uważamy, że aktualna postać ministerialnego wykazu jest krzywdząca nie tylko dla nas, ale przede wszystkim dla naszych autorów. Wszak o poziomie czasopisma naukowego świadczą zawarte w nim artykuły. A obecny numer PPGiOŚ – podobnie jak poprzednie – stanowi dowód, że w naszym przypadku jest to poziom bardzo wysoki.

Na początek proponuję lekturę tekstu Artura i Magdaleny Bielów, Barbary Stalmachowej i Edyty Sierki *Prawne i środowiskowe aspekty rozwoju zielonej infrastruktury miast w dobie zmian klimatu na przykładzie dachów zielonych*, prezentującego tytułową tematykę w ujęciu multidyscyplinarnym. Przeanalizowanie jej przez przyrodników i prawnika gwarantuje, że została omówiona w sposób merytorycznie prawidłowy, a jednocześnie przydatny z praktycznego punktu widzenia.

Nieustająco aktualną i niezwykle interesującą kwestię odpowiedzialności za szkody wyrządzone wykorzystywaniem geologicznych zasobów wnętrza Ziemi, a zwłaszcza związane z tym problemy transgraniczne, przedstawił Ryszard Mikosz. Wydobywanie kopaliny ze złóż przestało już być sprawą tylko danego państwa. Wyczerpywanie się zasobów geologicznych wymaga sięgnięcia po

takie, które znajdują się na granicy co najmniej dwóch państw lub na obszarach będących poza zwierzchnością państwową. Powoduje to szereg trudności i wątpliwości interpretacyjnych, także w odniesieniu do szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego.

Tomasz Bojar-Fijałkowski podjął się omówienia równie ciekawego tematu o charakterze w istocie interdyscyplinarnym. W tekście *Zdrowie środowiskowe a zdrowotne prawo środowiska. Analiza wybranych pojęć* wskazał, że wpływ stanu elementów środowiska na zdrowie ludzkie jest w ostatnich dekadach niezaprzeczalnie widoczny. Jednocześnie w ramach zdrowia publicznego rozwija się koncepcja nowego zdrowia publicznego, która wyraźnie uwzględnia problematykę środowiskową. W tym kontekście autor zaprezentował ideę zdrowotnego prawa środowiska jako obszaru badawczego z pogranicza prawa środowiska oraz zdrowia środowiskowego.

Zbliżonej problematyce został poświęcony artykuł Jakuba Czapskiego *Konieczność wprowadzenia definicji legalnej mikroplastiku do ustawy o bezpieczeństwie żywności. Postulaty de lege ferenda*. Akcentuje on powszechność występowania tytułowego zanieczyszczenia w środowisku i wagę tego zjawiska. Autor podkreśla, że skoro plastik doczekał się definicji legalnych sformułowanych na podstawie ustaleń naukowych, to logiczną konsekwencję stanowi podobny krok w przypadku mikroplastiku. Oczywiście, sama definicja nie rozwiąże sprawy, gdyż równie ważne jest opracowanie kompleksowej regulacji dotyczącej ograniczenia wprowadzania owych substancji do środowiska oraz norm maksymalnego ich stężenia w żywności, wodzie i lekach. Precyzyjne nazwanie i opisanie problemu może jednak być przyczynkiem do dalszej regulacji tej kwestii.

Niezwykle ciekawy z perspektywy prawoporównawczej jest artykuł, którego autorami są Viera Jakušová i Matúš Michalovič, zatytułowany *The current and new legal regulations of spatial planning in the legal conditions of the Slovak Republic with an emphasis on spatial planning documents and spatial planning documentation*. Omawiając przyszłe zmiany prawodawstwa słowackiego w zakresie planowania przestrzennego, autorzy skoncentrowali się na dokumentach i dokumentacjach planistycznych oraz na możliwości wykorzystania tych instrumentów do walki ze zmianami klimatycznymi.

Tekst dotyczący problematyki dość szczegółowej, ale niezwykle istotnej z praktycznego punktu widzenia, przygotowała Ilona Przybojewska. W opracowaniu *Mechanizm dostosowywania cen na granicach (CBAM) i stopniowa eliminacja bezpłatnych uprawnień emisyjnych dla sektorów zagrożonych ucieczką emisji w ramach EU ETS – czy gra jest warta świeczki?* oceniła skutki wprowadzenia CBAM przez prawodawcę unijnego, najpierw zaś skrupulatnie przeanalizowała zarówno zalety, jak i wady tego mechanizmu.

Z kolei Krzysztof Gruszecki podjął temat przedawnienia kar pieniężnych za naruszenie warunków korzystania ze środowiska lub zasad prowadzenia dzia-

łałości w zakresie jego ochrony. Trafnie zwrócił uwagę, że *de lege lata* regulacje te są bardzo mocno rozproszone, wskutek czego w zależności od podstawy prawnej wymierzenia kary należy uwzględniać rozwiązania wynikające zarówno z Ordynacji podatkowej czy z Kodeksu postępowania administracyjnego, jak i z aktów prawnych, których przepisy w danym wypadku stanowią ową podstawę. Według autora nieodzowne wydaje się ujednoczenie unormowań dotyczących przedawnienia omawianego rodzaju kar. W tym celu można by z aktów prawnych, które stanowią podstawę ich wymierzania, wyeliminować wskazanie, aby stosować odpowiednie przepisy Ordynacji podatkowej. Odkąd do Kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzono rozwiązania poświęcone wymierzaniu kar pieniężnych, takie odesłanie stało się zbędne.

Na zagadnieniu świadectwa charakterystyki energetycznej budynku jako instrumentu prawa zapewniającego energooszczędność budynków skupił się w swoim tekście Miłosz Chruściel. Badacz prześledził zmiany w prawie polskim związane z tym instrumentem i ocenił poziom implementacji przepisów unijnych w rozpatrywanym zakresie.

Interesująco, zwłaszcza z praktycznego punktu widzenia, przedstawia się również artykuł Pawła Krzyża *Instalacje fotowoltaiczne w procesie inwestycyjnym*. Autor omówił w nim kolejne etapy tytułowego procesu w przypadku systemów fotowoltaicznych. Szczególną uwagę zwrócił na sytuacje, w których realizacja przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, oraz na analizę zgodności projektowanej inwestycji z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wart polecenia jest wreszcie artykuł *Ewolucja przepisów dotyczących emisji promieniowania elektromagnetycznego w Polsce*. Poruszona w nim problematyka stanowi doskonały przykład nienadążania regulacji prawnych za postępem technicznym. Rewolucja teleinformatyczna, która nastąpiła na przełomie wieków, spowodowała, że obowiązujące wcześniej przepisy dotyczące promieniowania niejonizującego okazały się zupełnie nieudane, wobec czego konieczne stały się głębokie zmiany.

Zespół redakcyjny „Prawnych Problemów Górnictwa i Ochrony Środowiska” żywi nadzieję, że prezentowane obecnie artykuły zostaną przychylnie przyjęte przez Czytelników i wykorzystane w ich pracy naukowej.

Grzegorz Dobrowolski